

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO W 2019 ROKU

Podsumowanie aktywności PTB w 2019 roku

Rok 2019 był rokiem wyjątkowym w życiu Towarzystwa. Ważnym wydarzeniem było zorganizowanie 58. Zjazdu PTB, podczas którego decyzją Walnego Zgromadzenia Delegatów powołano nowe Prezydium Zarządu Głównego na kadencję 2019–2022. Nowe władze zostały również wybrane w Oddziałach i Sekcjach PTB.

W roku 2019 pozyskano dwuletnią dotację z MNiSW, która pokryła niemalże pełne koszty prowadzonej działalności wydawniczej i zabezpieczyła aktywność w tym zakresie w kolejnym, 2020 roku. Jednakże, w związku z zawieszeniem przez MNiSW konkursów w zakresie dofinansowania działalności wydawniczej (DUN) od 2020 roku, w czasie posiedzenia Zarządu Głównego w dniu 30 listopada 2019, podjęto decyzję o dwukrotnym podniesieniu opłat dla autorów za udostępnianie publikacji w systemie Open Access. Pozwoli to na utrzymanie ciągłości wydawniczej w kolejnych latach funkcjonowania Towarzystwa. Jednocześnie, zgodnie z uchwałą podjętą na tym posiedzeniu, rozpoczęły się prace nad wpisaniem PTB na listę Organizacji Pożytku Publicznego. Wprowadzono odpowiednie poprawki do statutu i rozpoczęto przygotowania do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Delegatów.

W połowie roku 2019 rozpoczęły się intensywne przygotowania do obchodów 100-lecia istnienia PTB. Podjęto także prace nad modernizacją systemu wydawania czasopism oraz decyzję o wydaniu Pteridoflory (wraz z Instytutem Botaniki im. W. Szafera PAN) oraz Flory Tadżykistanu (wspólnie z Polską Akademią Nauk).

I. Działalność organizacyjna

Według danych zebranych na podstawie sprawozdań z działalności Oddziałów PTB i uwzględniając listę członków Towarzystwa, zamieszczoną na stronie internetowej, do Polskiego Towarzystwa Botanicznego na koniec 2019 roku należało 974 członków, w tym 937 zwyczajnych, 50 honorowych (krajowych - 35, zagranicznych - 15). Do PTB przyjęto w 2019 roku 17 osób, a ubyło 5 osób (3 zmarły, 2 rzekły się członkostwa). Skład osobowy władz Oddziałów i Sekcji PTB przedstawiono w Tabelach 1 i 2. Dane dotyczące liczebności Oddziałów i Sekcji zamieszczono w Tabelach 3 i 4.

Polskie Towarzystwo Botaniczne w okresie sprawozdawczym formalnie działało w 15 regionalnych Oddziałach i 14 Sekcjach. Nadal nie działała Sekcja Fykologiczna PTB. Sprawozdania z działalności rocznej nie złożył Oddział Toruński oraz Sekcja Dendrologiczna.

W 2019 roku miały miejsce ważne wydarzenia w działalności PTB: 65 Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Botanicznego, 58 Zjazd PTB (1-7 lipca 2019 roku w Krakowie), a także walne zebrania w oddziałach i sekcjach PTB. W roku sprawozdawczym odbyły się 3 posiedzenia Zarządu Głównego PTB (9 IV, 1 VII i 30 XI), 2 posiedzenia Komisji ds. Jubileuszu 100-lecia Towarzystwa (30 VIII, 29 XI) i 1 posiedzenie poświęcone wydawnictwom PTB (14 X).

W przeddzień Uroczystego otwarcia Zjazdu PTB (1 lipca 2019 r.) odbyło się 65 Walne Zgromadzenie Delegatów Towarzystwa, w którym uczestniczyło 78 delegatów reprezentujących wszystkie oddziały PTB. Podczas Walnego Zgromadzenia przyjęto sprawozdanie z działalności PTB za lata 2016–2018, udzielono absolutorium ustępującemu Zarządowi, wybrano nowy Zarząd oraz zatwierdzono kandydatury do nadania medali i honorowego członkostwa PTB. W trakcie 65. Walnego Zgromadzenia Delegatów PTB zatwierdzono także zmiany w Statucie PTB oraz przyjęto nowy Regulamin Medalu im. Prof. Władysława Szafera.

Skład Prezydium Zarządu Głównego PTB na kadencję 2019-2021, przedstawia się następująco:

Prof. dr hab. Anna Mikuła - Prezes

Prof. dr hab. Czesław Hołdyński – wice-Prezes do spraw organizacyjnych

Dr hab. Grażyna Łaska, prof. PB – wice-Prezes do spraw pozyskiwania dotacji

Dr Katarzyna Marciszewska – wice-Prezes do spraw 59 Zjazdu PTB

Dr inż. Mirosława Górecka – Sekretarz Generalny

Dr hab. Beata Barabasz-Krasny, prof. UP – z-ca Sekretarza Generalnego

Dr hab. Agnieszka Bagniewska-Zadworna, prof. UAM – Skarbnik Główny

Mgr Małgorzata Grzyb – z-ca Skarbnika Głównego

Prof. dr hab. Beata Zagórska-Marek – Redaktor czasopism PTB

Prof. dr hab. Arkadiusz Nowak – członek Prezydium odpowiedzialny za sprawy kontaktów zagranicznych

Dr hab. Adam Rostański – upowszechnianie wiedzy botanicznej, organizacja 100-lecia PTB

Mgr Izabella Kirpluk – odpowiedzialna za siedzibę Zarządu Głównego i księgozbiór PTB

Dr Marcin Olszak – strona internetowa PTB

Prof. dr hab. Jan Rybczyński – członek Prezydium Zarządu PTB z wyboru

Prof. dr hab. Bogdan Jackowiak – członek Prezydium Zarządu PTB z wyboru

Dr hab. Małgorzata Wójcik, prof. UMCS – członek Prezydium Zarządu PTB z wyboru

Tab. 1. Skład osobowy władz oddziałów PTB

Oddział	Data wyboru	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz	Skarbnik
Białostocki	14.10.2019	dr hab. Andrzej Bajguz, prof. UwB	dr hab. Grażyna Łaska, prof. PB	dr hab. Katarzyna Jadwiszczak	dr inż. Aneta Sienkiewicz
Bydgoski	10.09.2019	dr inż. Tomasz Stosik	dr inż. Ewa Krasicka-Korczyńska	dr Renata Hoffmann	dr inż. Zofia Stypczyńska,
Gdański	12.10.2019	prof. dr hab. Jacek Herbich	dr hab. Krzysztof Banaś	dr Magdalena Lazarus	dr Joanna Święta-Musznicka
Kielecki	17.10.2019	mgr Agnieszka Skrzypczak	dr hab. Janusz Łuszczynski, prof. UJK	dr Karolina Ruraż	dr Anna Łubek
Krakowski	24.10.2019	prof. dr hab. Konrad Wołowski	dr hab. Beata Barabasz Krasny	mgr Katarzyna Kozielec	prof. dr hab. Piotr Köhler
Lubelski	8.10.2019	dr hab. Małgorzata Wójcik	dr hab. Piotr Sugier	dr Robert Zubel	dr hab. Agata Konarska
Łódzki	10.10.2019	dr Grzegorz J. Wolski	dr hab. Andrzej Kaźmierczak, prof. UŁ	mgr Anastazja Krzyżanowska	dr Dominika Ślusarczyk
Olsztyński	7.10.2019	dr hab. Dariusz Kubiak	dr hab. Anna Biedunkiewicz	dr Elżbieta Ej dys	dr Katarzyna Krawczyk
Poznański	16.10.2019	dr Łukasz Grewling	dr hab. Maria Wojterska	dr hab. Dorota Wrońska-Pilarek	dr Łukasz Wojtyła
Skierniewicki	15.10.2019	dr hab. Eleonora Gabryszewska	dr Waldemar Kiszczak	dr Krzysztof Górnik	dr Agnieszka Wojtania
Szczeciński	26.09.2019	dr hab. Zofia Sotek	dr hab. Małgorzata Puc	dr hab. Helena Więclaw, prof. US	dr Marcin Wilhelm
Śląski	17.10.2019	dr hab. Alina Urbisz	dr hab. Agnieszka Kompała-Bąba	dr Agnieszka Hutniczak	dr Katarzyna Bzdęga
Toruński	7.11.2019	dr Lucjan Rutkowski	dr hab. Agnieszka Noryskiewicz	dr Dariusz Kamiński	dr hab. Agnieszka Piernik
Warszawski	17.10.2019	dr inż. Katarzyna Marciszewska	dr Artur Obidziński	dr inż. Ewa Muszyńska	dr Mateusz Labudda
Wrocławski	17.10.2019	dr hab. Edyta Gola	dr hab. Magdalena Szymura	dr Sylwia Wierzcholska	dr Grzegorz Swacha

Tab. 2. Skład osobowy władz Sekcji PTB

Sekcja	Data wyboru	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz
Aerobiologiczna	03.07.2019	dr Łukasz Grewling	dr hab. Dorota Myszkowska	dr Aneta Sulborska
Briologiczna	14.09.2018	dr hab. Barbara Fojcik	dr Robert Zubel	dr hab. Adam Stebel
Dendrologiczna	03.07.2019	dr hab. Władysław Danielewicz, prof. UPP	dr hab. Marian Giertych	dr hab. Wojciech Antkowiak
Fizjologii i Biochemii Roślin	31.10.2019	dr Renata Kurtyka	prof. dr hab. Grzegorz Jackowski	dr Agnieszka Hanaka
Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	4.07.2019	dr hab. Gabriela Woźniak, prof. UŚ	dr hab. Alina Stachurska-Swakoń	dr Anna Rysiak
Historii Botaniki	4.07.2019	prof. dr hab. Piotr Köhler	dr hab. Iwona Arabas	dr Ewa Kaczmarzyk
Kultur Tkankowych Roślin	4.07.2019	prof. dr hab. inż. Bożena Pawłowska	dr Agnieszka Wojtania	dr Karolina Tomiczak
Lichenologiczna	4.07.2019	dr hab. Beata Krzewicka	dr Edyta Adamska	dr Rafał Szymczyk
Mykologiczna	3.07.2019	dr hab. Małgorzata Stasińska	dr hab. Anna Biedunkiewicz	dr Ewa Sucharzewska
Ogrodów Botanicznych i Arboretów	04.07.2019	dr hab. Waldemar Buchwald, prof. IWNiRZ	dr Maria Lankosz-Mróz	mgr inż. Elżbieta Melon
Paleobotaniczna	3.07.2019	dr hab. Monika Badura, prof. UG	dr hab. Agnieszka Noryskiewicz	mgr Grzegorz Skrzyński
Pteridologiczna	4.07.2019	dr Ewa Szcześniak	prof. dr hab. Elżbieta Zenkteler	mgr Natalia Jędrzejczyk
Struktury i Rozwoju Roślin	3.07.2019	dr hab. Mirela Tulik, prof. SGGW	prof. dr hab. Ewa Kurczyńska	dr hab. Krystyna Musiał
Sekcja Taksonomii Roślin Naczyniowych	3.07.2019	prof. dr hab. Agnieszka Popiela	dr hab. Renata Piwowarczyk, prof. UJK	dr Sławomir Nowak

Redaktorzy Naczelni Czasopism PTB

30 listopada 2019 roku powołano Redakcje i Rady Redakcyjne czasopism PTB w kadencji 2020-2022

Powołani Redaktorzy Naczelni:

Acta Societatis Botanicorum Poloniae - prof. dr hab. Beata Zagórska-Marek

Acta Agrobotanica – prof. dr hab. Bożena Denisow

Acta Mycologica - dr hab. Wojciech Pusz

Monographiae Botanicae - dr hab. Zygmunt Kącki, prof. UW r

Wiadomości Botaniczne - dr hab. Piotr Górski

Kapituły Orderów i Medalii.

5 grudnia 2019 roku został wybrany skład Kapituły Medalu im. Profesora Zygmunta Czubińskiego.

Jednogłośnie wybrani zostali:

prof. dr hab. Bogdan Jackowiak – dziekan

dr hab. Zbigniew Celka, prof. UAM – sekretarz

Pozostali członkowie Kapituły:

dr hab. inż. Władysław Danielewicz, prof. UPP

prof. dr hab. Jan Holeksa

prof. dr hab. Czesław Hołdyński

dr hab. Zygmunt Kącki, prof. UW r

prof. dr hab. Agnieszka Popiela

Tab. 3. Liczebność oddziałów PTB¹

Oddział	Liczba członków				Zmiany w liczbie członków	
	ogólna	w tym:			przyjęto	wystąpiło lub zmarło
		zwyczajnych krajowych	honorowych krajowych	honorowych zagranicznych		
Białostocki	32	32	-	-	-	-
Bydgoski	27	27	-	-	1	-
Gdański	51	51	-	-	1	-
Kielecki	21	20	1	-	-	1
Krakowski	150	139	11	-	3	-
Lubelski	88	87	1	-	2	-
Łódzki	53	47	5	-	3	-
Olsztyński	30	29	1	-	-	-
Poznański	119	117	2	-	-	-
Skierniewicki	30	29	1	-	-	-
Szczeciński	41	41	-	-	2	-
Śląski	59	57	1	1	3	-
Toruński	24	24	-	-	-	1
Warszawski	167	157	10	-	1	3
Wrocławski	82	79	2	1	1	-
RAZEM:	974	937	35	2*	17	5

¹ W tabeli uwzględniono dane ze sprawozdań rocznych za 2019 rok i protokołów z posiedzeń Zarząd Głównego oraz stan liczebny członków honorowych PTB według strony PTB: <https://pbsociety.org.pl/default/dla-autoryzowanych-uzytownikow-ptb/wykaz-czlonkow-ptb-dane-podstawowe/>
<http://pbsociety.org.pl/default/wyroznienia/czlonkowie-honorowi/>

*Obecnie PTB ma 15 żyjących członków honorowych zagranicznych

Tab. 4. Liczebność sekcji PTB w 2019 roku

Sekcja	Liczba członków
Aerobiologiczna	18
Briologiczna	30
Dendrologiczna	55
Fizjologii i Biochemii Roślin	145
Fykologiczna	sekcja nie pracuje
Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	310
Historii Botaniki	25
Kultur Tkankowych Roślin	64
Lichenologiczna	31
Mikologiczna	62
Ogrodów Botanicznych i Arboretów	62
Paleobotaniczna	35
Pteridologiczna	26
Struktury i Rozwoju Roślin	96
Sekcja Taksonomii Roślin Naczyniowych	36

II. Działalność naukowa

1. Organizowanie ogólnopolskich konferencji i warsztatów naukowych

Największym i najważniejszym wydarzeniem minionego 2019 roku był 58. Zjazd PTB pt. „Botanika bez granic”, który odbył się w Krakowie w dniach od 1-7 lipca¹.

Organizatorami Konferencji byli: Polskie Towarzystwo Botaniczne, Oddział Krakowski PTB zaś współorganizatorami:

Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk
Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego
Instytut Biologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
Ogród Botaniczny Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Patronat honorowy nad 58 Zjazdem PTB objęli:

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Jarosław Gowin
Prezes Polskiej Akademii Nauk – prof. dr hab. Jerzy Duszyński
Marszałek Województwa Małopolskiego – Witold Kozłowski
Prezydent Miasta Krakowa – prof. dr hab. Jacek Majchrowski
JM Rektor Uniwersytetu Pedagogicznego – prof. dr hab. Kazimierz Karolczak
JM Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego – prof. dr hab. Wojciech Nowak
JM Rektor Uniwersytetu Rolniczego – prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady
Przewodniczący Komitetu Biologii Organizmowej PAN – prof. dr hab. Bogdan Jackowiak

Patronat medialny: Dziennik Polski, Telewizja Kraków

Organizatorzy konferencji uzyskali finansową lub rzeczową pomoc od:

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego 1017/P-DUN/2018)
KAWA.SKA Sp. z o.o
PRECOPTIC Co. – mikroskopy Nikon
Wydawnictwo Naukowe PWN
Stefan Gawroński Zakład Badań Ekologicznych i Usług Ogrodniczych

58. Zjazd PTB miał zasięg ogólnokrajowy z udziałem przedstawicieli najważniejszych ośrodków naukowo-badawczych z Polski oraz kilku zagranicznych. Zjazdy PTB są platformą spotkań wysokiej klasy specjalistów, badaczy botaników z uczelni wyższych, instytutów naukowych, organizacji pozarządowych oraz osób prywatnych działających na polu szeroko pojętej botaniki i ochrony środowiska. Ogółem w Zjeździe wzięło udział 450 osób, wygłoszono 200 referatów i przedstawiono 240 plakatów podsumowujących wyniki badań z różnych dziedzin botaniki. Prezentacje ustne i plakatowe odbywały się w 14 Sekcjach PTB. W Zjeździe uczestniczyło 10 gości z zagranicy: Czech, Belgii, Słowacji, Szwajcarii, Ukrainy i Wielkiej Brytanii. Ich obecność jak zwykle inicjowała wartościowe krytyczne dyskusje. Gości z zagranicy i kraju zaproszono do przedstawienia 7 wykładów w czasie dwóch sesji plenarnych oraz prezentacji referatów wiodących w czasie 14 sesji tematycznych. W efekcie realizacji Zjazdu osiągnięto cel, jakim było przedstawienie najnowszych badań, problemów badawczych, wyników i największych osiągnięć w różnych specjalnościach botaniki, poczynając od organizmów jednokomórkowych po rośliny naczyniowe i zbiorowiska roślinne, z zakresu fitogeografii, ekologii i fizjologii roślin, paleobotaniki, archeobotaniki, palinologii, aerobiologii, genetyki i systematyki roślin z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi molekularnych i biotechnologicznych. Istotną składową tego celu było zintegrowanie środowiska naukowego, co prowadzi w konsekwencji do systematycznego podnoszenia jakości i nowatorskości prowadzonych badań, jak również zwiększania skali i efektywności upowszechniania i propagacji wiedzy botanicznej. Misją, którą Towarzystwo pełni poprzez regularnie organizowane zjazdy jest między innymi pogłębianie współpracy międzyśrodowiskowej oraz między jednostkami naukowo-badawczymi a podmiotem gospodarczym, wspieranie polityki innowacyjnej poprzez wykorzystywanie różnych form transferu wiedzy ze sfery nauki do społeczeństwa i gospodarki.

W trakcie trwania Zjazdu, nadano godność **Członka honorowego PTB** dziesięciu wybitnym naukowcom z Polski i z zagranicy:

- dr hab. Bożenna Czarnecka (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
- dr hab. Zbigniew Dzwonko (Uniwersytet Jagielloński, Krakowie)
- dr hab. Edward Gwóźdź (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
- dr hab. Stefania Loster (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
- dr hab. Maria Olech (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
- dr hab. Jerzy Puchalski (PAN Ogród Botaniczny – CZRB w Powsinie)
- dr hab. Jan Teofil Siciński (Uniwersytet Łódzki)

---

¹ Na podstawie tekstu zamieszczonego na <https://pbsociety.org.pl/default/konferencje/58-zjazd-polskiego-towarzystwa-botanicznego/>

- dr hab. Jerzy Staszekiewicz (Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie)
- dr Jaco Vangronsveld (Uniwersytet Haselt, Belgia)
- dr hab. Ewa Zastawniak-Birkenmajer (Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie).

Tradycyjnie wręczono także medale zasłużonym botanikom. Za wybitne osiągnięcia naukowe w dziedzinie botaniki **Medal im. Profesora Władysława Szafera** otrzymali:

- prof. dr hab. Małgorzata Latałowa (Uniwersytet Gdański) za całokształt dorobku naukowego;
- prof. dr hab. Anna Mikuła (PAN Ogród Botaniczny – CZRB w Powsinie) za odkrycie procesu somatycznej embriogenezy u roślin z kladu *Monilophyta* na przykładzie paproci drzewiastej *Cyathea delgadii* Strenb.

W uznaniu za działania na rzecz rozwoju i upowszechniania wiedzy botanicznej **Medal im. Profesora Bolesława Hryniewieckiego** otrzymali:

- dr hab. Halina Galera (Uniwersytet Warszawski) za wyróżniający się wkład w upowszechnianie wiedzy botanicznej w społeczeństwie oraz działalność ilustratorską;
- prof. dr hab. Ludwik Frey (Instytut Botaniki im. W. Szafera w Krakowie) za znaczący wkład w upowszechnianie wiedzy o przyrodzie Pienin oraz działalność naukową i redakcyjną;
- Arboretum SGGW w Rogowie za wieloletnią i bogatą działalność w zakresie prowadzenia prac naukowych i edukacji dendrologicznej;
- Białowieska Stacja Geobotaniczna Uniwersytetu Warszawskiego za długoletnią aktywność na rzecz integracji środowiska botaników oraz działalność naukową i wydawniczą.

Za wybitne prace naukowe mające charakter regionalnych monografii geobotanicznych **Medalem im. Profesora Zygmunta Czubińskiego**, przyznawanym decyzją Kapituły wyróżniono pracę:

- dr hab. Krzysztofa Banasia za monografię pt. *The principal regulators of vegetation structure in lakes of north-west Poland. A new approach to the assembly of macrophyte communities*, wydaną w 2016 r. przez Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

Nagrode dla „**Dla młodych badaczy**” otrzymali:

- mgr Małgorzata Grzyb (PAN Ogród Botaniczny – CZRB w Powsinie) I miejsce
- mgr Łukasz Walas (Instytut Dendrologii w Kórniku) II miejsce
- mgr inż. Monika Cioć (Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa, UR w Krakowie) III miejsce

3 lipca 2019 roku odbył się BENEFIS prof. dr hab. Małgorzaty Latałowej zorganizowany przez Sekcję Paleobotaniki, Sekcję Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej oraz Katedrę Ekologii Roślin Uniwersytetu Gdańskiego. Część oficjalną prowadził prof. dr hab. Józef Szmeja.

Podczas benefisu referaty wygłosili:

Bogdan Jackowiak: Synantropizacja szaty roślinnej: od faktów i hipotez do teorii naukowej

Mirosław Makohonienko: Drogi synantropizacji szaty roślinnej od epoki kamienia do współczesności.

Integralną i tradycyjną część Zjazdów PTB stanowią sesje terenowe. Uczestniczyło w nich około 150 osób. Trasy zaplanowano w sposób umożliwiający pokazanie najbardziej interesujących obszarów i obiektów przyrodniczych Małopolski, będących unikalnymi zbiorowiskami zasobów roślinnych dla tej części naszego kraju. Sesje terenowe były jednocześnie okazją do zaprezentowania terenów badań realizowanych przez krakowskich naukowców.

W ramach Zjazdu odbyły się:

2 sesje terenowe miejskie:

Herbarium murorum cracoviensis – Rośliny w architekturze Krakowa
Ogród Botaniczny UJ

6 sesji terenowych jednodniowych.

Babiogórski Park Narodowy
Puszcza Niepołomska
Wyżyna Miechowska i Poniemie
Gorczański Park Narodowy
Ojcowski Park Narodowy
Olkuski Okręg Rudny

1 sesja trzydniowa

Szata roślinna Bieszczadów, Gór Sanocko-Turczańskich i Pogórza Przemyskiego

Sesje terenowe objęły swym zasięgiem jedne z najbardziej interesujących obiektów przyrodniczych w Polsce południowej: 4 parki narodowe, parki krajobrazowe (Niecka Nidziańska) i rezerваты przyrody oraz zachodnią część Kotliny Sandomierskiej. W czasie tych sesji zapoznano uczestników z wyjątkowym obszarem przemysłowym na Wyżynie Śląsko – Krakowskiej, chronionym w ramach sieci Natura 2000.

Opracowano i wydano 3 tytuły wydawnictw Zjazdowych:

- Godzik B., Loster S. 2019. Botanika bez granic. Program. 58. Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Kraków, 1–7 lipca 2019 r. Polskie Towarzystwo Botaniczne & Instytut Botaniki, Polska Akademia Nauk, Warszawa – Kraków. <https://hdl.handle.net/20.500.12333/252>
- Frey L. (red.) 2019. Streszczenia Referatów i Plakatów 58. Zjazdu PTB, „Botanika bez granic”, Kraków 1–7 lipca 2019 r. Polskie Towarzystwo Botaniczne & Instytut Botaniki, Polska Akademia Nauk, Warszawa – Kraków. – Abstracts of Lectures and Posters of the 58th PBS Congress, “Botany without borders”, Kraków, July 1–7, 2019. Polish Botanical Society & W. Szafer Institute of Botany Polish Academy of Sciences, Warszawa – Kraków. <https://hdl.handle.net/20.500.12333/254>
- Wójcicki J. J., Loster S. (red.) 2019. Współczesna ochrona przyrody w Małopolsce. Przewodnik sesji terenowych 58. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego „Botanika bez granic”, Kraków, 1–7 lipca 2019r. Polskie Towarzystwo Botaniczne & Instytut Botaniki, Polska Akademia Nauk, Warszawa – Kraków. <https://hdl.handle.net/20.500.12333/255>

W 2019 roku PTB uczestniczyło także w organizacji następujących konferencji, sympozjów i warsztatów naukowych:

Oddział Gdański

Sesja Naukowa 12.10.2019, Gdańsk (Wydział Biologii UG)

Zaprezentowanie wyników badań naukowych prowadzonych przez członków Oddziału, 18 uczestników, wygłoszono 6 referatów

Oddział Lubelski - współorganizator

6th International Conference and Workshop „Plant – the source of research material 10-12.09.2019, Nałęczów.

Głównym celem konferencji i warsztatów była wymiana doświadczeń, nawiązanie współpracy pomiędzy specjalistami z różnych dziedzin, których łączy materiał roślinny jako przedmiot badań i zainteresowań naukowych. Forum umożliwia integrację i współdziałanie środowisk naukowych

W forum uczestniczyły 123 osoby, wygłoszono 29 referatów i zaprezentowano 82 postery

Oddział Łódzki - współorganizator

International Orchid Conference & Workshops for Young Scientists Spała – Poland, 24-28 wrzesień 2019.

Tematem konferencji była „Taksonomia i dynamika populacji storczykowatych, modelowanie nisz klimatycznych”. W Konferencji wzięło udział 30 uczestników, wygłoszono 14 referatów.

Sekcja Briologiczna

1. „40. lat Sekcji Briologicznej Polskiego Towarzystwa Naukowego” 14 września 2019, Komańcza.

Sylwia Wiercholska, Barbara Fojcik, Robert Zubel, Adam Stebel

Podsumowanie działalności Sekcji Briologicznej, omówienie aktualnych kierunków badań członków Sekcji.

Udział wzięły 23 osoby, wygłoszono 9 referatów, przedstawiono 1 poster

2. XVII Warsztaty Terenowe Sekcji Briologicznej PTB pt. „W górach i dolinach” 11-15 września 2019,

Komańcza. Sylwia Wiercholska, Barbara Fojcik, Robert Zubel, Adam Stebel. Warsztaty terenowe o charakterze naukowym, mające na celu inwentaryzację briologiczną wybranych obiektów przyrodniczych – rezerwatów

„Przełom Oslawy pod Duszatynem” i „Kamień nad Rzepędział” i zebranie materiałów do publikacji naukowych; 23 uczestników.

Sekcja Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej

48. Białowieckie Seminarium Geobotaniczne 13-15 listopada 2019, Białowieża.

Bogdan Jaroszewicz (Białowiecka Stacja Geobotaniczna UW), Jan Holeksa (Wydział Biologii UAM w

Poznaniu), Magdalena Żywiec (Instytutu Botaniki PAN w Krakowie), Gabriela Woźniak (Wydział Nauk Przyrodniczych, UŚ) Tematem przewodnim seminarium była „Etyka i popularyzacja biologicznych badań naukowych”; 22 uczestników, 10 wystąpień.

Oddział Śląski

International Mining Forum, Safety and efficiency of exploitation against the challenges of industry 4.0,

Katowice 11-12 kwietnia 2019. SITG Oddział w Rybniku ul. Piasta 28, 44-200 Rybnik; Gabriela Woźniak (UŚ).

W swoich założeniach IMF 2019 jest platformą wymiany myśli naukowej i praktycznych, inżynierskich rozwiązań z udziałem przedstawicieli górniczych krajów z całego świata. Współorganizacja i prowadzenie sesji tematycznej Zielone scenariusze – odpowiedzialni w działaniu. Brak danych o liczbie uczestników

Sekcja Paleobotaniczna

Sympozjum Sekcji Paleobotanicznej Polskiego Towarzystwa Botanicznego 07-12-2019, Warszawa.

Celem Sympozjum był przegląd aktywności naukowej i popularyzatorskiej członków Sekcji Paleobotanicznej Wzięło w nim udział 30 uczestników, wygłoszono 20 wystąpień.

2. Organizowanie posiedzeń naukowych oddziałów i sekcji.

W roku 2019 podczas zebrań zorganizowanych przez Oddziały i Sekcje PTB wygłoszono łącznie 87 referatów. Uczestniczyło w nich ponad 1475 osób. Dane są szacunkowe, ponieważ nie wszystkie Oddziały i Sekcje podały liczbę uczestników spotkań. Poniżej w tabeli nr 5 podano tematy omawiane na poszczególnych posiedzeniach.

Tab. 5. Wykaz posiedzeń naukowych Oddziałów i Sekcji PTB w 2019 roku

Data	Prelegenci i tytuły referatów	Liczba uczestników
Oddział Białostocki		
25.06.2019	Prof. Shamsul Hayat „Brassinosteroids and their role in plants under abiotic stress”	10
Oddział Bydgoski		
29.01.2019	dr Amelia Lewandowska, Zróżnicowanie geograficzne różanecznika alpejskiego i wschodniokarpackiego w górach Środkowej Europy	14
10.06.2019	dr Elmir Merouane (University of Batna, Algeria), The new progress of taxonomy and conservatory knowledge of Algerian flora including some informations about research at my university, botany and biogeography in Algeria	20
26.11.2019	dr inż. Ewa Krasicka-Korczyńska, dr inż. Tomasz Stosik, Porównanie działań ochronnych podejmowanych w Polsce (region kujawsko-pomorski) i innych krajach europejskich	10
Oddział Kielecki		
11.12.2019	Zorganizowane zostało spotkanie z okazji 40-lecia Oddziału Kieleckiego PTB (prowadzenie zebrania: mgr Agnieszka Skrzypczak. Historię Oddziału przedstawił dr hab. Janusz Łuszczyński prof. UJK. Wspomnienia o nieżyjących członkach Oddziału Kieleckiego PTB przedstawiła dr hab. Małgorzata Jankowska Błaszczuk prof. UJK).	
Oddział Krakowski		
10.01.2019	Dr Agnieszka Szewczyk "Badania nad kulturami in vitro wybranych gatunków z rodzaju <i>Ruta</i>	6
17.01.2019	Agnieszka Szopa, Paweł Kubica, Aleksandra Walkowicz – Bożek, Halina Ekiert "Badania biotechnologiczne gatunków rodzaju <i>Aronia</i> " cz. 1	17
24.01.2019	prof. dr hab. Andrzej Skoczowski, mgr Jakub Oliwa "Eksperymenty fitotronowe - imitacja rzeczywistości czy bardzo uproszczony model?"	14
28.03.2019	Prof. dr hab. Bogdan Zemanek " Wyspy Kanaryjskie – botaniczny raj”	23
4.04.2019	Mgr Beata Kawka "Kultury in vitro <i>Scutellaria baicalensis</i> oraz <i>Scutellaria lateriflora</i> -wpływ dodatku naturalnych prekursorów i elicytorów na akumulację metabolitów wtórnych	11
25.04.2019	Dr Magdalena Moskal – del Hoyo „Badania archeobotaniczne w Jaskini Sarakenos (Beocja Grecja)	7
23.05.2019	Wizyta w Ogrodzie Botanicznym	10
30.05.2019	Dr Inga Kwiecień i Jasmine Speranza " <i>Isatis tinctoria</i> L. - from traditional to modern usage	10
6.06.2019	Dr inż. Alina Wiszniewska "Selekcja in vitro w celu indukcji tolerancji stresu w materiale roślinnym	6
24.10.2019	Prof. dr hab. Bogdan Zemanek "Podole - w 100-lecie ochrony przyrody w tym terenie"	21
7.11.2019	Złożenie zniczy na grobach botaników na Cmentarzu Rakowickim	5
28.11.2019	Prof. dr hab. Jan Kwiatowski "Ile jeszcze nowych rodzajów euglenin?"	11
5.12.2019	dr inż. Marcin Olszak "Roślinne komórki macierzyste – definicje, właściwości i biotechnologiczne wykorzystanie”	23
Oddział Lubelski		
15.01.2019	Dr Sylwia Wierzcholska – Czy sikorki są dobrymi briologami? Wzorce użytkowania mszaków w gniazdach trzech gatunków sikor związanych z Puszcą Białowieską	19
29.01.2019	Dr hab. Marek Kucharczyk – naukowcy nie gęsi i swój język mają	36
05.03.2019	Mgr inż. Robert Wańczyk – Tworzenie map roślinności na podstawie danych pozyskanych za pomocą bezzałogowych statków powietrznych (UAV – Unmanned Aerial Vehicle)	23
12.03.2019	Prof. dr hab. Wiesław Mułenko - Wspomnienie o profesorze Bogusławie Sałacie	21

02.04.2019	Dr hab. Grzegorz Grzywaczewski – Ekspansja kopalni węgla kamiennego zagrożeniem dla przyrody Polesia Zachodniego	32
09.04.2019	Dr hab. Mariusz Kulik, prof. UP – Dobre praktyki w ochronie przyrody na przykładzie muraw Lubelszczyzny	11
14.05.2019	Dr Robert Zubel – Od Kluka do klucza i z powrotem: rzecz o księdzu, roślinach i jubileuszu	16
28.05.2019	Dr hab. Barbara Hawrylak-Nowak, prof. UP – Dwa oblicza selenu – pierwiastek toksyczny lub pożądany dla roślin	11
09.11.2019	Dr Robert Zubel – Lubelscy badacze mszaków w Sekcji Briologicznej PTB. Podsumowanie 40 lat działalności	8
03.12.2019	Prof. dr hab. Bożenna Czarnecka – O pracy botanika (honorowego) pół żartem pół serio	17
Oddział Łódzki		
13.02.2019	Zebrań Wyborcze Delegatów Oddziału na Walne Zgromadzenie Delegatów na 58. Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego w Krakowie	10
17.04.2019	Dr hab. Andrzej Kaźmierczak, prof. UŁ, Katedra Cytofizjologii WBiOŚ UŁ, „Zaprogramowana śmierć komórki	11
25.06.2019	Ogłoszenie wyników konkursu fotograficznego „Z kamerą wśród mszaków”	21
10.10.2019	25 lat ochrony środowiska przyrodniczego Sulejowskiego Parku Krajobrazowego; Walne Zgromadzenie Członków Oddziału	13
21.11.2019	Kudzu: cudowne panaceum czy roślinny bandyta – dwie twarze jednego pnącza	11
12.12.2019	Kaktusy kruche piękno w ekstremalnych warunkach	21
Oddział Olsztyński		
23.01.2019	prof. dr hab. Czesław Hołdyński "Śladami parków narodowych Afryki Południowej" cz.I	12
28.03.2019	prof. dr hab. Czesław Hołdyński "Śladami parków narodowych Afryki Południowej" cz II	10
Oddział Poznański		
30-01-2019	dr hab. prof. UAM Magdalena Arasimowicz-Jelonek , "Pozytywna strona tlenu azotu w odpowiedzi roślin na stesy środowiskowe"	16
26-02-2019	dr Przemysław Kurek, "Dęby i sójki"	27
26-03-2019	dr Małgorzata Adamiec, "Nowa, niezwykła grupa proteaz o dużym znaczeniu dla rozwoju roślin"	13
22-05-2019	dr Jolanta Jańczyk-Węglarska i dr Karol Węglarski, "Azja - przyroda, ludzie, tradycje"	16
16-10-2019	dr hab. prof. UAM Maria Wojterska, "Szata roślinna Reunion, małej wyspy na Ocenie Indyjskim"	23
27-11-2019	prof. dr hab. Mariusz Lamentowicz, "Wpływ człowieka i zmian klimatu na rozwój torfowisk w Polsce: od mezolitu do globalnego ocieplenia"	31
Oddział Skierniewicki		
15.01.2019	dr hab. Marcin Gorecki - ,Tajlandia wrażenia przyrodnicze i kulturowe – cz. II”	18
23.06.2019	dr hab. Marcin Gorecki - „Birna kraj architektury nie tylko Buddyjskiej"	21
Oddział Szczeciński		
29.03.2019	prof. dr hab. Agnieszka Popiela, dr Andrzej Łysko Zintegrowane wirtualne Herbarium Pomorza Herbarium Pomeranicum, digitalizacja i udostępnianie zbiorów herbariów jednostek akademickich Pomorza poprzez ich połączenie i udostępnienie cyfrowe	9
22.11.2019	dr Krzysztof Ziarnik Atlas siewek, czyli o ochronie ex situ flory okolic Szczecina	11
13.12.2019	dr hab. Mariola Wróbel Magiczne rośliny w symbolice Świąt Bożego Narodzenia	15

Oddział Śląski

10.01.2019	dr hab. Damian Chmura prof. ATH – Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej; tytuł „Wzorce kolonizacji roślin naczyniowych na martwym drewnie”	13
24.01.2019	dr Jerzy Parusel, mgr Renata Bula – Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska w Katowicach; tytuł „Monitoring i czynna ochrona populacji <i>Ligularia sibirica</i> w woj. Śląskim”	18
28.02.2019	mgr Mariusz Wierzoń KBiOP UŚ w Katowicach; tytuł „Antarktyka – unikalny ekosystem, realne problemy”	5
21.03.2019	prof. dr hab. Zbigniew Dzwonko – Instytut Botaniki UJ w Krakowie; tytuł „Zalety i ograniczenia fitosocjologicznego podejścia w badaniach nad roślinnością”	20
11.04.2019	mgr Magdalena Biela Zakład Zieleni Miejskiej w Katowicach; tytuł „Rośliny – trendy w nasadzeniach miejskich”	13
16.05.2019	dr hab. n.farm. Jacek Drobniak Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Zielarstwa, SUM Katowice; tytuł „Poszukiwanie zapomnianych gatunków roślin leczniczych”	10
17.10.2019	dr Jerzy Parusel Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska w Katowicach; tytuł „Marsylia czterolistna – <i>Marsilea quadrifolia</i> ponownie stwierdzona na Górnym Śląsku”	19
21.11.2019	mgr inż. Tomasz Mroczkowski EcoFuture; tytuł „Praktyczne aspekty ochrony czynnej na obszarach chronionych”	19
19.12.2019	prof. dr hab. Piotr Skubała Wydział Nauk Przyrodniczych, Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska UŚ, Katowice; tytuł „Jaką część planety i Polski powinniśmy objąć ochroną w dobie kryzysu klimatycznego?”	26

Oddział Warszawski

16.01.2019	dr hab. Rafał Zapała, dr hab. Krzysztof Stereńczak, tytuł: Puszcza Białowiecka – najnowsze dane na temat dawnej aktywności człowieka.	46
06.02.2019	dr Paweł Kojs, tytuł: Drzewa jako modele społeczności opartych na zasadach zrównoważonego rozwoju	25
13.03.2019	dr Paweł Kojs, tytuł: Dlaczego drzewa iglaste dominują w tajdze a drzewa liściaste w deszczowym lesie równikowym?	20
29.03.2019	(1) prof. dr hab. Anna Kiss, tytuł: Roślinne substancje aktywne w fitoterapii. Badania nad roślinami leczniczymi stosowanymi w łagodzeniu stanów zapalnych dróg oddechowych. (2) dr inż. Mirosław Angielczyk, tytuł: Rośliny zielarskie - szczodrość natury i mądrość człowieka. Blaski i cienie produkcji i pozyskiwania surowców zielarskich. (3) dr Wojciech Szypuła, tytuł: Stare rośliny o nowych zastosowaniach w medycynie - widłakowate Lycopodiaceae sensu lato.	41
17.10.2019	dr inż. Marcin Olszak, tytuł: Totipotencja komórek roślinnych - czym jest i jak się wyraża?	23
27.11.2019	mgr Adam Kapler, tytuł: Projekt 'Florintegral', czyli jak rzadkie gatunki wracają z banku nasion z powrotem do natury.	19
18.12.2019	9 dr hab. Idalia Kasprzyk, tytuł: Czy lasy i parki stanowią poważne zagrożenie dla alergików?	29

Oddział Wrocławski

06.03.2019	prof. Alireza Naquinezhad (University of Mazandavan, Iran): Hyrcanion region - flora, vegetation and phytodiversity	17
05.09.2019	dr Ewa Szczęśniak (Uniwersytet Wrocławski): Madera, raj utracony	13
05.12.2019	prof. Beata Zagorska-Marek (Uniwersytet Wrocławski): <i>Verbena officinalis</i> jako nowy model w badaniach filotaksji	21
19.12.2019	prof. Bronisław Wojtuń (Uniwersytet Wrocławski): Przyroda południowego Spitzbergenu	35

Sekcja Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej		
28-05-2019	Dr inż. Wołkowycki Dan, Zamiejscowy Wydział Leśny w Hajnówce, Politechnika Białostocka. Wykład i warsztaty nt. "Ochrona różnorodności przyrodniczej i gospodarka leśna na siedliskach widnych lasów w Puszczy Knyszyńskiej", Supraśl, w ramach realizacji projektu POIS.02.04.00-00-0019/17 "Poprawa stanu siedlisk widnych lasów i mokradeł oraz związanych z nimi zagrożonych gatunków roślin w Ostoi Knyszyńskiej przez ochronę czynną", pracownicy Nadleśnictw: Czarna Białostocka, Knyszyn, Supraśl oraz PK Puszczy Knyszyńskiej.	33
7-06-2019	Dr inż. Wołkowycki Dan. Wykład nt. "Ginące piękno. Zagrożenia i ochrona roślin widnych borów lasów Puszczy Knyszyńskiej", Supraśl, w ramach sesji popularnonaukowej w trakcie XXIV Spotkań z Naturą i Sztuką Uroczysko.	39
31-05-2019	Mgr. Kapler A. Róża w poezji dawnej Persji. Royal Rose Dyrekcja Parku Łazienki Królewski i Polskie Towarzystwo Miłośników Róż, Warszawa.	
13-06-2019	Dr Ruraż K., Piwowarczyk R. Micromorphological studies on seeds of Orobanchaceae from the Caucasus and their taxonomic significance. Wykład na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS.	42
28-06-2019	Mgr. Kapler A. Mądre rośliny na place. Wernisaż „Place Warszawy do odzyskania” FutuWawa i BęcZmiana, Warszawa	
1-07-2019	Dr inż. Wołkowycki Dan. Szkolenie nt. "Ochrona gatunkowa roślin a realizacja zabiegów gospodarczych w lasach", Rudka, pracownicy Nadleśnictwa Rudka	41
27-07-2019	Mgr. Kapler A. Kolacja z gatunkami inwazyjnymi, Summer Camp, Nowy Teatr, Warszawa	
16.10.2019	Mgr. Kapler A. Rezerwat „Stawy Raszyńskie” jako przykład ochrony obszarowej rozumianej przez społeczności lokalne Raszyńskie i Warszawy. Trzynasta Konferencja z cyklu Ekologii Humanistycznej pt. „Przyroda wyzwaniem dla kultury. Społeczności lokalne wobec obszarów chronionych”, UKSW	
16.10.2019	Dr hab. Woźniak G. Błońska A., Bierza W., Kompała-Bąba A., Sierka E., Zieleźnik-Rusinowska P. „Możliwości wykorzystania wyników projektu InfoRevita dla zagospodarowania terenów poeksploatacyjnych wobec wyzwań Antropocenu”. XXVI Konferencja Naukowo-Techniczna pt. „Ochrona powierzchni na terenach górniczych I pogórnicych kopalń w Subregionie Zachodnim	
23.11.2019	Mgr. Kapler A. „Floraphilia. Rewolucja roślin”, Biennale Warszawa	
12.02.2019	Dr Monika Podgorska Last fragments of the mesophilous ancient forests on the specific iron ore habitat islands in the northern foreland of the Świętokrzyskie Mountains – importance for local biodiversity (poster). Konferencja międzynarodowa “Forests at risk: Białowieża and beyond” Warszawa/Białowieża, Poland	
22.11.2019	Dr Monika Podgorska. Referat: Dlaczego wciąż tak trudno zrozumieć potrzebę ochrony przyrody? „Zacząło się od Tatr” Ochrona polskiej przyrody w 150 lat od wprowadzenia ochrony gatunkowej kozic i świstaków i 100 lat od ustanowienia Państwowej Komisji Ochrony Przyrody	

Sekcja Historii Botaniki

17.10.2019	1. Mgr Magdalena Michniewska (Kraków). Rośliny na średniowiecznych obrazach Zwiastowania i Wniebowzięcia Matki Boskiej 2. Dr Magdalena Mularczyk (Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego). Profesor Teofil Ciesielski (1846-1916) - botanik i pszczelarz 3. Prof. dr hab. Piotr Kohler (Instytut Botaniki UJ). Problem z rydzem 4. Prof. dr hab. Ludwik Frey (Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie). Imiennik księdza Kluka czyli jak proboszcz ciechanowiecki oswajał rośliny	15
------------	---	----

Sekcja Ogródów Botanicznych i Arboretów

28.01.2019	dr Maria Lankosz-Mróż Bakuri i Żabiru w palmowych lasach Pantanal	46
25.02.201	dr Maria Lankosz-Mróż Tropikalny Ogród Botaniczny Diamond Garden w państwie Saint Lucia	46
16.12.2019	dr Maria Lankosz-Mróż Polskie Ogrody Botaniczne - Łódź, Rogów, Kielce	33
27.04.- 12.05.2019	XXVII Seminarium Terenowe SOBIA PTB "Od Atlantyku do Morza Śródziemnego-Górska i Śródziemnomorska Flora Płn. Hiszpanii i Portugalii dr Maria Lankosz-Mróż	46

W części tabeli dotyczącej działalności Sekcji nie umieszczono referatów wygłaszanych przez członków PTB podczas zebrań zorganizowanych przez Oddziały PTB, a wykazanych również w sprawozdaniach Sekcji do których prelegenci należą.

III. Upowszechnianie wiedzy przyrodniczej

W ramach propagowania wiedzy z zakresu botaniki, mikologii i lichenologii, członkowie Oddziałów i Sekcji Polskiego Towarzystwa Botanicznego prowadzili różnorodne działania skierowane do szerokiego kręgu odbiorców spoza grona naukowców, w szczególności do nauczycieli oraz młodzieży szkolnej i akademickiej. W większości działania te były prowadzone w ramach stosunku pracy, a wydarzenia zostały zorganizowane przez uczelnie, instytuty naukowe, LOP Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Ogrodnictwa itp. Szczegółowe zestawienia niektórych Oddziałów i Sekcji są zawarte w ich sprawozdaniach rocznych. Niestety brakuje informacji czy Oddział lub Sekcja były współorganizatorami lub objęły patronatem te wydarzenia a na stronach oddziału, sekcji i głównego organizatora wydarzenia brakuje informacji o udziale PTB. Wykłady, prelekcje, szkolenia prowadzone były podczas np. Nocy Biologów organizowanych przez uczelnie wyższe, czy Festiwalu Nauki. Członkowie PTB prowadzili wykłady o różnorodnej tematyce zarówno dla słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku, jak i uczniów szkół podstawowych i średnich np. w ramach programu POWER.03.01.00-U018/17.

Wydarzenia, w których można znaleźć udokumentowany udział PTB:

Oddział Lubelski

17.05.2019. Dzień Roślin na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS wykłady dla uczestników przeprowadziły

Dr hab. Małgorzata Wójcik „Inteligencja roślin – żart czy rzeczywistość?”

Dr hab. Maria Stolarz "Ruchy roślin"

Dr Małgorzata Wrzesień "Rośliny, które pachną, leczą i smakują"

Dr Anna Rysiak "Często spotykane, znane czy nieznane? Drzewa i krzewy"

Dr Hanna Wójciak "Paprocie i ich kuzyni"

Dr hab. Ewa Szczuka, Dr Marcin Domaciuk, Mgr Magdalena Śmigala "Pyłek czy ziarno?"

Dr hab. Agnieszka Hanaka "Eksperymentalna botanika, czyli... od szklarni do zielnika"

Dr Mykhaylo Chernetsky „Sztuka kochania w świecie roślin"

Oddział Wrocławski

Patronat nad konferencją studencką "Środowisko Polski oczami przyrodników"

Oddział Bydgoski

Honorowy patronat: Nakło Dni Edukacji Ekologicznej 20.11.2019 podczas których zostały wygłoszone prelekcje dla uczestników dr inż. Tomasz Stosik, Wędrowniki roślin – wykład lub zorganizowane warsztaty dr inż. Ewa Krasicka-Korczyńska, Co można zjeść z łąki – wykład, warsztaty.

Sekcja Briologiczna

11.09.2019 *II edycja BOOST czyli Briologicznej Ogólnodostępnej Objazdowej Szkoły Terenowej*. prowadzący: dr Robert Zubel, Uczestnicy warsztatów – młodzi adepci briologii, którzy są zainteresowani poznaniem podstawowych informacji o biologii, morfologii i fizjologii mchów i wątrobowców.

IV. Wystawy przyrodnicze

Od Kluka do klucza i z powrotem – rzecz o księdzu, mszakach i jubileuszu” dr Robert Zubel, Adam Rybarczyk. Wystawa Sekcji Briologicznej oraz Oddziału Lubelskiego.

Wystawa odbywała się w kilku lokalizacjach: Ogród Botaniczny UMCS 14.04-12.05.2019, Wydział Biologii i Biotechnologii UMCS 14.05-28.06.2019, 58. Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego Kraków 01.07-04.07.2019, Pensjonat „Pod Kominkiem” Komańcza 133; 12.09-15.09.2019

Zielnik polski w malarstwie i grafice Oddział Lubelski PTB, Muzeum Zamojskie Muzeum Zamojskie, Ormiańska 30, Zamość; 18.06-31.09.2019

Z kamerą wśród mszaków Dr Grzegorz J. Wolski Wydział BiOŚ UŁ, ul. Banacha 12/16, Oddział Łódzki od czerwca do października
Oddział Olsztyński

Grzyby dla zdrowia” dr hab. Anna Biedunkiewicz, dr hab. Dariusz Kubiak, dr Ewa Sucharzewska, dr Elżbieta Ejdys Centrum Biologiae, 11.01.19 dr hab. Anna Biedunkiewicz, dr hab. Dariusz Kubiak Collegium Biologiae, 25-27.09.19

Symbolika drzew dr hab. Hanna Ciecierska Collegium Biologiae, 24.05.19

Co dają nam drzewa? dr hab. Hanna Ciecierska Collegium Biologiae, 24.05.19

V. Inne aktywności dotyczące upowszechniania wiedzy przyrodniczej

Oddział Lubelski

Cykl artykułów popularno-naukowych o Marii Hempel: (1) Czarnecka B. 2019. Życie i dzieło Marii Hempel (1834-1904) – między Puchaczowem a Węglinem. Część I: Rodowód Marii Hempel. Puchaczów – Wieści z Gminy 46(2/2019)

Cykl artykułów popularno-naukowych o Marii Hempel: (2) Czarnecka B. 2019. Życie i dzieło Marii Hempel (1834-1904) – między Puchaczowem a Węglinem. Część II: Dzieciństwo i młodość Marii Hempel. Puchaczów – Wieści z Gminy 47(3/2019)

Cykl artykułów popularno-naukowych o Marii Hempel: (3) Czarnecka B. 2019. Życie i dzieło Marii Hempel (1834-1904) – między Puchaczowem a Węglinem. Część III: Działalność patriotyczna Marii Hempel i jej krewnych. Puchaczów – Wieści z Gminy 48(4/2019)

Cykl artykułów popularno-naukowych o Marii Hempel: (4) Czarnecka B. 2019. Życie i dzieło Marii Hempel (1834-1904) – między Puchaczowem a Węglinem. Część IV: Działalność etnograficzna i botaniczna Marii Hempel. Puchaczów – Wieści z Gminy 49(5/2019)

Cykl artykułów popularno-naukowych o Marii Hempel: (5) Czarnecka B. 2019. Życie i dzieło Marii Hempel (1834-1904) – między Puchaczowem a Węglinem. Część V: Losy Marii Hempel po utracie rodzinnego majątku. Puchaczów – Wieści z Gminy 50(6/2019)

Cykl artykułów popularno-naukowych o Marii Hempel: (6) Czarnecka B. 2019. Maria Hempel (1834-1904) – cicha bohaterka powstania styczniowego, botanik i etnograf. Gazeta Trzydnicka 1/39/19: 13-17.

Artykuł popularno-naukowy: Szczuka E. 2019. "Fascynujący świat roślin" na UMCS w Lublinie, Kwartalnik Przyrodniczy Zielony Biuletyn, 4(55), s. 20-22

Artykuł popularno-naukowy: Kwietniewska M., Szczuka E. 2019. Rekordy w świecie roślin. Najwyższe i największe rośliny, Kwartalnik Przyrodniczy Zielony Biuletyn, 4(55), s. 11.

VI. Upowszechnianie wiedzy przyrodniczej za pośrednictwem Internetu

Strona internetowa PTB (pbsociety.org.pl) stanowi powszechnie dostępne źródło informacji na temat aktywności Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Strona internetowa posiada łącza do platformy czasopism PTB w wersji cyfrowej. Są one ogólnodostępne. Swoje strony prowadzą również niektóre Oddziały i Sekcje PTB. Wykaz tychże stron zamieszczono poniżej. Również niektóre osoby i oddziały zajmują się działalnością upowszechniającą wiedzę botaniczną za pomocą Internetu.

Strony Oddziałów i Sekcji PTB oraz konta w mediach społecznościowych

<https://sites.google.com/site/ptboddzialwbydgoszczy>

<https://www.umcs.pl/pl/polskie-towarzystwo-botaniczne-oddzial-lubelski,12165.htm>

<https://www.facebook.com/Polskie-Towarzystwo-Botaniczne-Oddzia%C5%82-%C5%81%C3%B3dzki-219951331754583/>

<https://www.facebook.com/OLPTB/>

<http://ptbot.biol.uni.lodz.pl>

Oddział Poznański <http://bioarch.amu.edu.pl/PTB/index.html>

Oddział Warszawski <https://pbsociety.org.pl/ind/warsaw/> <https://www.facebook.com/Polskie-Towarzystwo-Botaniczne-Oddzia%C5%82-Warszawski-907101382688178/>

Sekcja Briologiczna <http://pbsociety.org.pl/ind/bryology>

Sekcja Historii Botaniki <http://pbsociety.org.pl/ind/hb>

Sekcja Lichenologiczna <http://www.porosty.varts.pl>

Sekcja Paleobotaniczna <http://dorotanalepka.pl/pptb.html>

Wykaz dostępnych danych o upowszechnianiu wiedzy botanicznej przez członków PTB

Flora & Funga Pomeranica Occidentalis Agnieszka Popiela, prof. dr hab. <http://florafungapomeranica.usz.edu.pl/>

Flora Pomeranica Orientalis Dariusz Szlachetko, prof. dr hab. <http://florapomorient.pl/>

Dr inż. WołkowyckiDan <https://www.facebook.com/RoslinyPolnocnegoWschodu/>

Wykaz dostępnych w Internecie publikacji upowszechniające wiedzę botaniczną, opublikowane przez niektóre oddziały lub sekcje PTB.

Łukasz Grewling, "Polish Aerobiology Section Meeting", Newsletter of the International Association for Aerobiology, <https://sites.google.com/site/aerobiologyinternational/iaa-newsletter>

<http://pbsociety.org.pl/ind/bryology/>

VII. Działalność wydawnicza

Polskie Towarzystwo Botaniczne prowadzi działalność wydawniczą, korzystając z pomocy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Z funduszy przyznanych na 2019 rok ukazały się następujące tomy czasopism wydawnictw Towarzystwa:

1. Czasopisma i wydawnictwa PTB:

Acta Societatis Botanicorum Poloniae

Vol 88, No 1,2,3,4

Acta Agrobotanica

Vol. 72, No 1,2,3,4

Acta Mycologica

Vol. 54 No 1,2

Monographiae Botanicae

Vol. 108

Wiadomości Botaniczne

Vol. 63

W 2019 roku została powołana Komisja ds. Wydawnictw PTB, której celem będzie wypracowanie wieloletniej strategii rozwoju wydawnictw Towarzystwa. W chwili obecnej trudna sytuacja czasopism PTB wynika z niskiej punktacji na nowej liście MNiSW (AA i AM po 20 i ASBP 40 pkt.), długiego cyklu wydawniczego oraz zaprzestania od 2020 r. finansowania w ramach DUN przez MNiSW. Nie wiadomo również, czy zostanie otwarta jakaś inna ścieżka finansowania czasopism naukowych. W związku z tym wystosowana została petycja do Ministra Nauki oraz KEN (poprzez Radę Towarzystw Naukowych). Ponadto, w dniu 19.11.2019 r. została złożona do MNiSW pismo z apelem o przywrócenie dofinansowania działalności upowszechniającej naukę (DUN) w zakresie wydawania czasopism (dotychczas: „podnoszenia poziomu naukowego i poziomu umiędzynarodowienia wydawanych czasopism naukowych oraz upowszechniania informacji o wynikach badań naukowych lub prac rozwojowych”) lub wypracowanie w trybie pilnym innej formy wsparcia finansowego tej działalności.

W trosce o los czasopism wydawanych przez Towarzystwo, w dniu 14 października 2019 r., w Uniwersytecie Wrocławskim, odbyło się posiedzenie Redaktorów Czasopism. Było ono poświęcone modernizacji systemu wydawania czasopism. Wydawnictwa naukowe w Polsce, w tym wydawnictwa Towarzystwa, stoją obecnie przed wyzwaniem jakim jest wdrożenie Planu S. Zgodnie z tym Planem, od 2021 roku wyniki badań finansowanych z publicznych pieniędzy będą publikowane wyłącznie w czasopismach lub platformach o otwartym dostępie. 16 instytucji europejskich i fundacji finansujących badania naukowe przystąpiło do Planu S, w tym z Polski Narodowe Centrum Nauki. Zakłada on natychmiastowe udostępnianie publikacji naukowych na wolnych licencjach, pozwalających na ponowne wykorzystanie treści w dowolnym celu, także komercyjnym. Zalecane są licencje Creative Commons, a wymaganą licencją dla artykułów naukowych jest CC BY 4.0 (Uznanie autorstwa). Publikacje mają być dostępne w czasopismach i na platformach zgodnych z wytycznymi, czyli zarejestrowanych w DOAJ (Directory of Open Access Journals), pozwalających autorom na korzystanie z wolnych licencji, gwarantujących rzetelny proces recenzowania, zgodny ze standardami etycznymi COPE (Committee on Publication Ethics). Pełne teksty artykułów powinny być dostępne w formacie odczytywalnym maszynowo (np. XML JATS) w celu wspierania eksploracji tekstu i danych. XML (eXtensible Markup Language, rozszerzalny język znaczników) jest uniwersalnym językiem przeznaczonym do zapisu danych w ustrukturalizowany sposób. Journal Article Tag Suite (JATS) to format XML używany do opisywania literatury naukowej publikowanej online. Efektem końcowym spotkania było wytyczenie kierunku i ustalenie terminarza prac, które ostatecznie zostały pozytywnie przegłosowane na posiedzeniu ZG w dniu 30 listopada. Podjęto uchwałę o wdrożeniu systemu XML JATS, pozwalającego na zautomatyzowanie przetwarzania manuskryptów. Wpłyne to na lepsze pozycjonowanie czasopism, a w efekcie końcowym podniesie ich cytowalność i wpłynie na wskaźniki bibliometryczne.

2. Inne publikacje opisujące działalność PTB

Lazarus M. (red.). 2019. Sesja Naukowa Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego – książka abstraktów

Fudali E., Zubel R. 2019. Sprawozdania ze spotkań naukowych: XVII Terenowe Warsztaty Sekcji Briologicznej PTB „W górach i dolinach” 11–15 września 2019, Komańcza, Wiadomości Botaniczne 63, <https://doi.org/10.5586/wb.2019.003>

Publikacje pod auspicjami Sekcji Briologicznej PTB: od 2015 roku na łamach czasopisma *Steciana* ukazuje się seria „New distributional data on bryophytes of Poland (and Slovakia)”, będąca oficjalnym biuletynem sekcji; w 2019 ukazała się 1 publikacja: Górski P., Pawlikowski P., Vončina G., Staniaszek-Kik M., Fojcik B., Rusińska A., Rosadziński S., Wierzoń M., Szlagowski S. (2019): New distributional data on bryophytes of Poland and Slovakia, 17. *Steciana* 23, 2: 19–29. doi: 10.12657/steciana.023.002.

dr hab. Ewa Szczuka - profesor UMCS „Fascynujący Świat Roślin” na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS w Lublinie *Zielony Biuletyn*, kwartalnik przyrodniczy, nr 4 (55) 2019, ISSN 1899-9832, Liga Ochrony Przyrody w Lublinie

Skrzyński Grzegorz, Badura Monika (red.): *Symposium Sekcji Paleobotanicznej Polskiego Towarzystwa Botanicznego: Polska Akademia Nauk, Muzeum Ziemi w Warszawie, 7 grudnia 2019 r.* ISBN 978-83-954123-4-9, www.hdl.handle.net/20.500.12333/263

VIII. Działalność Biblioteki PTB

W okresie sprawozdawczym Biblioteka PTB była zamknięta i nie prowadziła krajowej i międzynarodowej wymiany międzybibliotecznej. Po przeniesieniu do mniejszego pomieszczenia pod tym samym adresem, księgozbiór oczekuje na wykonanie spisu aktualizacyjnego i stworzenia elektronicznej bazy danych.

IX. Organizacja obchodów 100-lecia PTB

W 2019 roku powołana została Komisja ds. obchodów 100-lecia PTB. Przewodniczącym Komisji został dr hab. Adam Rostański. W 2019 roku odbyły się dwa spotkania Komisji podczas których opracowano harmonogram prac związanych z obchodami oraz przydzielono zadania. Zarezerwowana została Aula im A. Mickiewicza

w Auditorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego, wydany został folder o PTB, oraz wykonano teczki kartonowe dla wszystkich oddziałów i sekcji z logo PTB.

Rozpoczęto starania o wydruk znaczków okolicznościowych oraz wybicie monet okolicznościowych. Rozpoczęły się również prace dotyczące ogłoszenia roku 2022 Rokiem Botaniki pod hasłem „Łączy nas umiłowanie roślin” oraz uzyskania zgody na umieszczenie tablic pamiątkowych na budynku UW przy Krakowskim Przedmieściu oraz Ogrodzie UW w Alejach Ujazdowskich.

X. Pożegnania

W 2019 roku odeszli od nas następujący naukowcy zrzeszeni w Polskim Towarzystwie Botanicznym:

3 listopada 2019 roku zmarła dr hab. **Wanda Gugnacka-Fiedor**, emerytowana profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu Członek Polskiego Towarzystwa Botanicznego od 1974 r., sekretarz Oddziału Toruńskiego w latach 1983–85, przewodnicząca Oddziału Toruńskiego w latach 1995–2001, długoletni pracownik Zakładów Taksonomii, Ekologii Roślin i Ochrony Przyrody Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMK w Toruniu, uczestniczka III, VIII i XIII Wyprawy Polarnej na Spitsbergen, członek Klubu Polarnego Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego (w latach 80. przewodnicząca Koła nr 2 przy UMK), szanowany członek społeczności akademickiej, ceniony botanik. W pracy zawodowej zajmowała się m.in. taksonomią i chemotaksonomią roślin (szczególnie rodzaju *Vaccinium*), dynamiką fitocenoz tundrowych, brioflorą Spitsbergenu. Prywatnie miłośniczka Tatr. Człowiek wielkiej życzliwości i zaangażowania, zasłużony nauczyciel akademicki i wychowawca młodzieży.

20 listopada 2019 roku zmarła dr hab. **Leokadia Witkowska-Żuk** (1934–2019), emerytowana profesor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. W osobie Pani profesor Leokadii Witkowskiej-Żuk straciliśmy wybitnego botanika, zamiłowanego nauczyciela akademickiego i zasłużonego członka naszego Towarzystwa. Zainteresowania naukowe Pani Profesor, obejmujące trzy obszary w obrębie szeroko pojętej botaniki leśnej tj. funkcjonowanie merystemów wierzchołkowych drzew, związki roślinności ze środowiskiem oraz ochronę szaty roślinnej, znalazły swoje odzwierciedlenie w ponad 60 publikacjach. Ceniona jako naukowiec, specjalistka w dziedzinie florystyki, fitosocjologii, ochrony szaty roślinnej i morfogenezy roślin drzewiastych, a także popularyzatorka wiedzy leśnej i przyrodniczej oraz aktywny członek towarzystw naukowych i członek Rady Redakcyjnej Rocznika Sekcji Dendrologicznej PTB była wielokrotnie wyróżniana i nagradzana za swoją pracę, m.in. Nagrodą JM Rektora SGGW, Srebrną Odznaką „Zasłużona dla SGGW”, Złotą Odznaką Honorową i Medalem 100-lecia Polskiego Towarzystwa Leśnego a także Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Przez całe zawodowe życie związana była z Zakładem Botaniki Leśnej SGGW w Warszawie i Oddziałem Warszawskim PTB, którego była vice-przewodniczącą w latach 1992–1995. Nieustająco zafascynowana pięknem lasu, pozostawiła następnym pokoleniom młodzieży i pracowników leśnictwa m. in. „Atlas roślinności lasów” nagrodzony Medalem im. Władysława Szafera przez Polskie Towarzystwo Botaniczne, odzwierciedlający Jej patrzenie na przyrodę okiem dociekliwego badacza, jak i sercem żarliwego miłośnika przyrody. Wszystkich przyciągała swoją osobowością, słowem i przykładem urzeczywistniając w ten sposób dewizę naszego Towarzystwa.

Dr Bożenna Maciejczak była pracownikiem naukowo-dydaktycznym UJK w Kielcach. Zainteresowania naukowe to przede wszystkim flora synantropijna i zbiorowiska synantropijne regionu Gór Świętokrzyskich. Była autorem i współautorem wielu publikacji - artykułów naukowych (np. Maciejczak B., Bróz E., 1992. Changes in the vascular flora of the city and suburban zone of Kielce (Central Poland) and present state. Veröff. Geobot. Inst. ETH. Stiftung Rübel. Zürich, 107: 374-385.), rozdziałów dotyczących flory i zbiorowisk synantropijnych w opracowaniach zespołowych (np. rozdz. Zbiorowiska synantropijne w Monografii Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego) oraz autorem książki „Flora synantropijna Kielc, Skarżyska-Kamiennej i Starachowic. 1988. wydanej przez Kieleckie Towarzystwo Naukowe. Współpracowała również przy przygotowaniu opracowań ekofizjograficznych (m.in. na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Kielce). W swojej pracy pełniła w latach 80-tych funkcje wicedyrektora Instytutu Biologii WSP w Kielcach ds. studenckich. Była jednym z pierwszych członków Oddziału Kieleckiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Nazwisko Pani dr Bożenny Maciejczak widnieje w spisie członków zwyczajnych w: Wiadomości botaniczne. Tom XXIII Zeszyt 1. 1979.

Opracowała
Sekretarz Generalny PTB
Dr inż. Mirosława Górecka